

Polycystisch Ovarium Syndroom (PCOS): samenvatting

Diagnose PCOS

- **≥2 kenmerken:** (cfr Rotterdam Criteria, 2003)
 - Cyclusstoornissen (oligo/amenorrhoea)
 - Hyperandrogenisme (klinisch en/of labo): hirsutisme, acne, alopecia
 - Echografisch beeld: "polycystische" ovaria ("paternoster")
- **Exclusie** van andere oorzaken van hyperandrogenisme en/of cyclusstoornissen (cfr AE-PCOS Society)
- Vaak + obesitas (bij 30-60%)
- Bevestiging diagnose door gynaecoloog

Differentieel diagnose

- **Amenorrhoea:** zwangerschap / lactatie, premature menopauze, medicamenteus, hypo/hyper-thyreoidie, hyperprolactinemie, tumoren (hypothalamus, hypofyse, ovarium, bijnier, ...), functioneel (stress, sporten, gewichtsschommelingen, eetstoornis, ...)
- **Hyperandrogenisme:** syndroom van Cushing, Adrenogenitaal syndroom, Androgeen secreterende neoplasma, Type A / B / C insuline resistentie, ...)
- **Hirsutisme:** idiopathisch hirsutisme

Pathofysiologie

- ? Endogene (genetische predispositie) + exogene factoren (bv G) + verstoorde hormonenbalans
- Anovulatie door verstoorde hormonenbalans (vicieuze cirkel):
 - Hypofyse-ovarium-as: FSH↓ en LH↑ (hypofyse)
 - Hyperandrogenisme: androgenen ↑ (ovarium, vetweefsel)
 - Insuline ↑ (door insulineresistentie)

Onderzoeken 1ste lijn

- Lengte en gewicht, beharingspatroon, bloeddruk
- Zo nodig (DD/): HCG, FSH / E2, TSH, prolactine,
- Bepalingen van hormoonspiegels (LH, LH/FSH-ratio, testosteron, DHEAS ea) worden niet aangeraden in de eerste lijn omdat de interpretatie van de uitslagen complex is (cfr NHG standaard amenorrhoe).

Gevolgen

Korte termijn:

- Zelfbeeld ↓
- Subfertiliteit: kans op zwangerschap verminderd ook na vruchtbaarheidsbehandeling
- Zwangerschap: toegenomen risico op complicaties

Langere termijn

- Metabool of insulineresistentie syndroom: op lange termijn toename risico DM II, Cardiovasculair
- Risico endometriumcarcinoma ↑

Behandeling 1ste lijn

- Levensstijl: gewichtsreductie / beweging
- Psychologische ondersteuning bij laag zelfbeeld, depressie
- Onregelmatige cyclus: OAC
- Acne: cfr NHG Standaard Acne (2007)

- Hirsutisme: esthetische behandeling
- Subfertiliteit: verwijzing gynaecoloog

Screening

- **DM II:** cfr Aanbeveling Domus Medica Diabetes Mellitus II (cave obesitas, metabool syndroom)
- **CV risico:** cfr Aanbeveling Domus Medica globaal cardiovasculair risicobeheer (> 40 jaar)